

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ВИДАННЯ: А. Б.

D I Ł O

Wychodzi codziennie rano.

Реданція й Адміністрація:
Львів, Ринок Ч. 18. II. ПОВ.
Телефон Реданції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конт.: II. К. О. Львів 501060
Банку Чеських Легіон
Прага „Діло“.
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

місячно (з книжкою) . . . 5.00 зол
чвертьрічно 15.00 „
піврічно 30.00 „
річно 60.00 „

В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕ-
ХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ Б-НИ „ДІЛО“ В ОБЕМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Об'єднаним фронтом до виборів на радних столичного міста Львова!

УКРАЇНСЬКІ ВИБОРЦІ!

Стоїмо перед новою спробою сил, перед новим іспитом політичної зрілості та національної єдності.

На день 21. травня 1939. р. розписано вибори до міської ради столичного міста Львова.

Самоуправні вибори — це боротьба громадян за участь в управі міста.

У боротьбі здобувають перемогу ті, що добре організовані, солідарні й об'єднані.

Для нас українців і українок мають вибори до Ради міста Львова велике національно-політичне значіння.

Українці й Українки міста Львова підуть до виборів об'єднаним фронтом, БО ВСІ УКРАЇНСЬКІ ПОЛІТИЧНІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБ'ЄДНАЛИСЯ В ОДНІЙ ВИБОРЧІЙ КОМІТЕТІ.

Український Об'єднаний Виборчий Комі-

тет закликає Вас, Українські Виборці, щоби Ви всі громадно і солідарно підготували ці вибори, пішли до виборів та здобули належне представництво в міській Раді м. Львова.

УКРАЇНСЬКІ ВИБОРЦІ!

Тепер голос за Вами. Ви маєте своїми голосами вибрати своїх представників до Ради столичного міста Львова, щоб вони стояли на сторожі прав українських громадян.

Ви маєте здобути представництво відповідне до числа українського населення у Львові.

ВСІ ДО ВИБОРІВ, ЗА УКРАЇНСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО В РАДІ МІСТА ЛЬВОВА! Українці й Українки! Виборці!

Нікого з Вас не забракне при виборчій урні! А це буде перемогою українського громадянства міста Львова!

Львів, дня 22. березня 1939.

УКРАЇНСЬКИЙ ОБ'ЄДНАНИЙ ВИБОРЧИЙ КОМІТЕТ:

Боніска о. Бучко Іван; Д-р Біляк Степан; Д-р Брик Іван; Буяк Порфир; Д-р Бурачинський Тит; Галібей Михайло; Галушинський Іван; Дир. Герасимович Сильвестер; Гординська Олена; Д-р Гіжа Іван; о. Дзерович Юліан; М-р Дзьоба Маріян; Капустієва Анна; През. Каратинський Модест; Дир. Колтушок Ярослав; Д-р Коновалець Мирон; о. прпа. Куніцький Леонтій; Костюк Петро; Крупський Петро; Дир. Кузик Ст.; Дир. Кузьмович Вол.; Д-р Левинський Кость; Д-р Левинський Дм.; Дир. Луцький Остап; Макарушкова Євгенія; Ма-о. Ігумен Чепіль Йосиф; Ясінчук Лев.

ДІЛОВИЙ КОМІТЕТ:

М-р Дзьоба Маріян; Капустієва Анна; Костюк Петро; Крупський Петро; Д-р Марітчак Олександр; Ред. Матчак Михайло; Дир. Радловський Орест; Інж. Савойка Любомир; М-р Турчин Микола; Шепарович Олена.

ТЕХНІЧНИЙ КОМІТЕТ:

М-р Бородайко Богдан; М-р Дзьоба Маріян; Добрянський Агатон; Ред. Матчак Михайло; Дир. Радловський Орест.

Січовики висадили у повітря мадярський поїзд

ХТО КОМАНДУЄ КАРПАТОУКРАЇНСЬКИМИ ВІЙСЬКАМИ?

(Телефоном від власного кореспондента).

Прага, 27 березня 1939.

В Карпатській Україні бої йдуть далі. Військову акцію ведуть підполк. Малик і ген. Петрієв, який — як виявляється — не згинув. Січовики висадили під Раховом мадярський

військовий поїзд; при тім згинув один мадярський генерал.

(Телефон передавав слова нашого кореспондента дуже невиразно, тому нам не вдалося всього записати).

Українці з Пряшівщини боронять Словаччину перед маляр. наїздом.

ПРОТИУКРАЇНСЬКІ ІНТРИГИ РОСІЙСЬКИХ ЕМІГРАНТІВ У ЮГОСЛАВІЇ. — ХТО РОЗСТРІЛЯВ 180-ОХ СІЧОВИКІВ У ТЯЧЕВІ? — БОЇ НЕ ВГАВАЮТЬ. — НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА МАДЯРСЬКИЙ ДЕМАРШ, РУМУНСЬКА ПРЕСА ДАЛЬШЕ ПИШЕ ПРИХИЛЬНО ПРО КАРПАТСЬКУ УКРАЇНУ. — ФЕНІЦКА НЕ ПУСКАЮТЬ ДО КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

(Телефонограма „Українських Вістей“).

Останній транспорт українських емігрантів з Карпатської України, що відіхав з Кложа до

Югославії, серби не впустили. Транспорт спинився на румунській границній станції Даймбодія. Це маленька станція, менша ніж Снятин. 197

емігрантів сидить у холодних вагонах, без біллі і харчів. Їхня доля справді трагічна.

Яка причина такої несподіванки?

Нині приїхала до Букарешту 4-членна делегація від емігрантів. Вони оповідають, що це „заслуга“ москалів, які в Югославії займають високі посади. Вони підмовили сербів до такого кроку, представляючи українців як крайню ворожий елемент у відношенні до сербів.

Ваш кореспондент телефонував нині до Чернівців, до комітету помічі збігням і алярмував за негайною допомогою. Комітет був тим заскочений, всеж обіцяв, що поміч у харчах і біллі негайно вишле. Делегація емігрантів була нині у букарештського префекта поліції та вияснявала долю того транспорту. Нічого позитивного покищо не досягнула.

Справа 180-ох розстріляних січовиків у Тячеві, які були приневолені вернутися з Румунії у Карпатську Україну, досі запрятує тутешні уми. Я зібрав такі дані:

Румуни передали січовиків після того, як командуючий мадярський старшина заручив словом, що їм нічого не станеться. Опісля всі 180 січовиків розпрощалися зі життям. На інтервенцію з румунського боку маляри відповіли, що мадярське військо тут ні при чому, бо не воно виконувало ексекцію.

Бої в Карпатській Україні не вгавають. Мадярські мисливські літаки часто кружляють над районом Богдана і відтіля чути густу стрілянину.

Що до числа карпатоукраїнського війська, то воно важке до ствердження. Хто командує — не відомо. Один з організаторів „Січі“, учитель з Великого Бичкова, Волошук, застрілявся і в той спосіб урятувався від мадярського полону.

Румунська преса далі містить статті про Карпатську Україну, маю дані, що маляри зверталися до румунської преси з просябою, щоб вона перестала містити статті про Карпатську Україну, але демарш не мав ніякого успіху. Румунська преса далі живо займається карпатоукраїнськими справами. Між іншим заперечує мадярські вістки про спокій у Карпатській Україні та стверджує, що бої йдуть далі. Між іншим румунська преса твердить, що українці з Пряшівщини масово голосяться до словацької армії та бороняться перед мадярською окупацією.

Бродій переговорює з москофілами й мадяронами у справі налагодження автономічного апарату. Він твердить, що Горті десигнував його на намісника Карпатської України, але характеристичне: досі він бував лиш у тих місцевостях, які по віденському арбітражі припали Мадярщині. У свіжо окупованих місцевостях він ще не був. Мабуть навіть Бродій туди не впускають.

Тут з напруженою увагою сліять за розвитком подій на заході. Кружляють різні версії, щодо всяких нот, демаршів і т. д. Ситуацію вважають незвичайно напруженою. І. П.

Під загрозою військової акції

ДОМАГАЄТЬСЯ МАДЯРЩИНА СХІДНОЇ СЛОВАЧЧИНІ ПО ЛІНІЮ КОШИЦЬ-ПРЯШІВ МУШИНА.

БУДАПЕШТ, ПАТ. Як інформують з політичних код, мадярський уряд рішеним поставити словакам рішучі вимоги та домагатися граючі, що йшла б здовж залізничної лінії Кошиці—Пряшів—Мушина. Якщо словацька делегація не прийняла б тих домагань, ще в понеділок вечором маляри мали приступити до дальшої військової акції.

УБРАННЯ, НАКИДКИ, НЕПРОМАКАЛЬНІ ПЛАЩІ — ГОТОВІ І ДО МІРИ
з першорядних матеріалів поручає **З. Мазуркевич** Львів, Гатманська 12.
Тел. ч. 240-02. 1-5

Тиждень під німецьким протекторатом.

(Від власного кореспондента).

Прага, 22. березня 1939.

Минув перший тиждень, від коли німецькі війська обсадили Чехію та Моравію на чолі з Прагою. Перше приголомшуюче враження від цього громового удару уступило місце спокійнішому погляді на речі, хоч усіх ще непокоїть питання, що буде далі. Та це питання непокоїть тепер цілий світ, а нашому тутешньому світові довіле злоба його. Цією злобою кишено тутешнього дня є питання, що показав перший тиждень німецького протекторату над Чехією та Моравією?

Цей тиждень був до деякої міри показником і для німців і для чехів. Почнім від німців.

Що німецький військовий апарат показав себе при цій операції на нечуваній організованості висоті, це не диво. Німці мають природний хист до організації, до оперування великими суцільними масами, то цей хист і тут проявився з найкращого боку. Обсаджений простору в 50 тисяч кв. кілометрів із населенням майже 9 мільйонів душ відбулось за недовгі 24 години в повному порядку, без найменшого інциденту, без одного стрілу. Правда, не було ніде опору, але все-ж виставити в рух такий величезний апарат і в такому короткому часі поставити його на нове місце, наче він ізпокоївку там стояв — це майстерний чин, гідний загального подиву.

Коли перед роком таким самим способом і з такою самою прецизністю обсаджено Австрію, то справа там стояла цілком інакше. В Австрії на німецьке військо чекала братня людяність, там його стріляли квітами та слізми радості, там не треба було ні такого великого апарату, ні стільки зброї — там це була справді військова прогулянка. Тут німці йшли до ворожого краю, між сфантазованим славянським нарід, до краю все ще добре озброєний і ладний до опору. Німці тут були приготування, з більшим натиском мусіли бути проведені похід, ціла акція мусіла бути гостріша, суворіша, більш монументальна і разом із цим більш банскавіша — і все це виконано так, що всі великі полководці від Олександра Македонського до Наполеона мусіли від аздрости в гробі хіба перевернутись.

Нема сумніву, що Німеччина мала тут не лише матеріальну, але й моральну мету. Вона не тільки хотіла обсадити Чехію та Моравію, але й показати світові свою військову могутність — показати наочно. Бо те, що чужі послані, військові аташе та шпигуни можуть бачити на парадах і маневрах, це все такий гра, а те, що вони бачили у Празі — це вже був передсмак справжньої війни. Коли б не ця моральна мета, то для обсаджень, самої Праги вистачило б десятої частини того війська всіх формацій, що його сюди стягнули. Враження справді було потрясуюче. Здавалося, що перед цією стихійною силою ніщо не встоїться, вона все змете та знищить на своєму шляху. Наче гігантський паровий валець котився по вулицях Праги, напір був чимраз лужчий, чимраз сильніший, не було йому ні кінця-краю, ні впливу. Це була демонстрація, і світ мусів її прийняти до відома.

Рада єдина, кури
КАЛИНА

Та до цього загал був більше-менше приготування. Що далеко більше здивувало, це досить лагідні методи, яких ужили німці в управлінні обсадженим краєм. Практика знає різні форми такого управління: окупацію, диктатуру. Ніщо не перешкоджало німцям ужити цих суворіших форм, але вони вибрали лагіднішу: протекторат. Тих тринадцять точок, оголошених зараз на третій день по обсаджень, здивували не тільки чехів, але й багатьох німців. Правда, майже до кожної точки додано застереження, що вона може бути скасована, коли того вимагатимуть інтереси цілої держави, але ніхто не примушував німців ані до тих точок, ані до застережень. Поруч із цією „конституцією“ залишено чехам їх президента, майже всі міністерства, навіть парламент (чехи його тепер самі скасували й замінили Національним Вибором (Радою) із 50 осіб). Супроти культурної автономії, про яку була мова в першому капітуляційному документі, підписаному у Берліні, це дуже великий крок вперед.

Можливо, що й тут не обійшлося без обрахунку на моральне враження на чужий світ. Як демонстрація військової могутності мала показати світові, як поважно треба числитися з *Germania militans*, так демонстрація німецької лагідності на полі цивільного управління має показати іншим народам, що їх чекає в ролі покірного телятка. Треба сказати, що й тут враження, на яке рахували, справді при-

йшло. Принаймні серед чехів по проголошенні тих 13 точок приголомшеність перших днів уступила місце значному заспокоєнню, а в деяких кругах навіть свого роду задорожню.

Тепер до чехів. Народи можна поділяти на такі, що вміють розказувати та слухати, на такі, що вміють або розказувати або слухати, й нарешті на такі, що не вміють ні розказувати ані слухати. Чехи тепер показали, що належать до середньої групи: розказувати вони не вміють, але зате чудово вміють слухати. Словаки дістали, бодей мовляно, далеко більше, ніж чехи, а проте й у Трнаві вже були бомбові замахы проти німців, та й узагалі на Словацьчині нема і ще довго не буде ладу. А чехам спочатку не обиди нічого, крім якоїсь ближче неозначеної „культурної автономії“, а проте вони прийняли обсаджень їх батьківщини німецькими військами з такою дисциплінованістю та таким зовнішнім спокоєм, що самі німці перейнялись до них за це глибоким і ширим респектом. Типовим прикладом цієї моральної національної дисциплінованості був той поліцей, що стояв на ріжку Гуверової вулиці й Вацлавського майдану підчас вступу німецьких військ. Служби йому текли по ладі, не подавав жодних сигналів, куди німецькі військові вози мають їхати. Так він витримав на своїй позиції аж до зміни, і так витримав в тих перших трагічних годинах і днях до чехів, хто на яким місці був. Удодж німецького поїзду чути було також чимало хлопського свисту та криків „пфуй!“, але свистів та кричал вулична юрба, властиво-ж чехи показали дуже багато самоопанування. Аж як все залежить від того, якими очима дивитись на справу.

Це біляне першого тижня під німецьким протекторатом, нехай сирий, нехай суб'єктивний, — але для остаточного й цілком об'єктивного погляду ще нема ні потрібного душевного спокою, ні вистачального фактичного матеріалу.

Сіромата.

Кожний моток ниток до вишивання
Ц. М. С. — КАМЕЦА — Ц. М. С.
ч. 47/59 1-3

лише в кооперативі

„Центросоюз“

Ви повинні закупувати

Президент Волошин у Загребі.

Розмова през. о. А. Волошина з хорватським журналістом.

Загребський щоденник „Грватска Стража“ з 25. березня (ч. 71) приніс оце інтерв'ю свого редактора з президентом Карпатської України о. д-ром А. Волошином:

ПРИЗД ІЗ БІЛГОРОДУ ДО ЗАГРЕБУ.

Президент Карпатської України о. д-р Волошин виїхав із Білгороду 22. березня вечором і відіхав залізницею у Шід, де заночував. На другий день відіхав у Загреб, куди приїхав учора (23. III.) вечором. Покинув замішкав у греко-католицькій семінарії.

Наш редактор сьогодні передполуднем, з 9. години відвідав о. президента і розмовляв із ним довгий час. О. Волошин передовсім заявив, що не буде давати ніяких політичних заяв та обмежиться лише до того, що сталося.

О. Волошин середнього росту, із священничим обійчиком, у довгий священничий реверенді, високого чола та проницького погляду, став ларав живо і скоро говорив гарною українською мовою з наголосом карпатських українців. Із о. Волошином є його оточення з бушним міністром внутрішніх справ д-ром Ревзем, який саме приїхав із Відня.

ПРЕОСВ. НЯРАДІЯ ЗАЛИШИВСЯ В ХУСТІ.

— Що є з крижевацьким владикою єп. Нярдієм? — було перше питання нашого редактора.

— У Хусті є досить малярів. Як почули, що абанжається малярське окупаційне військо, потворили малярські пробовні відділи у самому місті. Зброю дістали від місцевого чеського війська, яке 14. III. виїшло у склад німецької армії. Вночі 15. III. я перейшов із моїм оточенням із Хусту до прикордонного містечка Бичкова. Половина того містечка була в руках Карпатської України, друга половина є на румунській території. Перед самим від'їздом розпитувався я з Преосвященним д-ром Нярдієм, який сказав, що залишиться на своєму місці як апостольський делегат та що не може залишити своїх вірних.

Він же лише приказу Апостольської Столиці. Це була моя остання розмова з владикою. Оскільки я не чув про нього ні словечка. Гадко, що йому не приключилося нічого злого, хоч малярське радіо безпосередньо перед цими подіями безупинно цыкувало проти єпископа, промовляючи його ріжними агітативними привітаннями і даючи на нього різні клевети. Ми дуже добре знаємо, звідси приходять ті клевети, тож за ним і будуть клеветники відполювати. Єп. Нярдієв займався ніякою політикою. Його прислали Апостольська Столиця, щоб заопікувався духовним тілом країни, яка після окупації, осередком греко-католицького єпископства в Ужгороді остала без вищої церковної влади. Д-р Нярдієв приставив духовним справам із питомою йому релігією. Обійшов усю країну, від парохії до парохії, від села до села. Потім він білий нарід проповідував і сповідав. Це було його єдиною діяльністю. До політичних справ не хотів і не міг шатися. Він для всіх був духовником і то бо різниці на політичні погляди та на становища. Наслідки його святої праці зараз ладяться згасити в усій країні. Тому я надіюсь, що ніхто не посміє кинути на цього пастиря, бо він для якого не був злий.

Поча
БОЛЯХ ГОЛОВИ
НЕРВОВАХ І ГРИП
ПОРОШКУ
KOWALSKINA

Коли так Преосв. Нярідій, як духовний пастир, стояв високо понад усім політику, то — на жаль — годі те саме сказати про тих із там-того боку, які всю свою акцію спрямували на політику.

ІЗ БУРХЛИВИХ ДНІВ.

— У „Пештер Льюйді“ помістили вашу заяву, в якій домагаєтесь автономії в межах Мадярщини. Про цю заяву висловився і граф Телекі, як повідомляє „Корієре делла Сера“.

— Ці бурхливі дні проходили ось-так: Мадярський прем'єр написав до мене листа за посередництвом єпископа Стойки, в якому домагався від мене, щоб я передав мадярам владу у Карпатській Україні. Я відповів коротко, що влади рішуче не віддам нікому, одначе годжуся на переговори. Це самозрозуміле, що я був готов перемовити, бо вже тоді німецькі війська ввійшли були до Чехії, а Словаччина проголосила свою самостійність. Так то ми опинились у неясному політичному положенні, що було дуже тяжке. В Будапешті є як професор університету д-р Йосиф Іліш, якого дідо був українським священником. 15. березня написав я до того професора листа, якого оригінальний концепт маю при собі. В цьому листі заявляю Ілешеві, що Карпатська Україна, як і Словаччина, проголосила свою самостійність. Як самостійна держава вона має право звернутися до сусідньої мадярської держави в справі переговорів задля признання влади Карпатської України та її союму, який недавно вибрали. Коли Мадярщина приймає ці умовини, то переговори можуть початися негайно.

У зв'язку з тим відіхали до Будапешту наші делегати: д-р Юлій Боряйко, наш міністр фінансів і д-р Микола Долинай, міністр здоров'я. Мадярська влада коротко відповіла, що почата воєнна акція не може припинитися та що треба насамперед перевести окупацію. Так то замість переговорів, які я пропонував, прийшла безоглядна сила. Мадярські війська масово входили до краю звідусіль. Що години приїздили по три поїзди, повні війська. Мадярські війська зажадали від чехів евакуації, тому наша влада залишилася без усякої охорони.

Убрання, пальта, костюми від зол. 50' — у величезній виборі!
У ШАПІРИ, Личаківська 1, Львів

БЕЗВИГЛЯДНА ОБОРОНА

Щоб не дійшло до безладдя, ми мершій організували по селах на місце чеського війська військову організацію „Січ“. Організацію переведено дуже скоро, бо в кожному селі зголошувалася не лише захоплена молодь, але і воляки, які служили активно. Ми хотіли рятувати нашу честь, хоч ми знали, що наш спротив такий силі буде даремний. Отже „Січ“ одинока ставала спротивом. Ще і сьогодні борються у верховинах східних Карпат і мадярська окупація не закінчена. Та відділам „Січі“ тяжко боротись у провалах без харчів і муніції.

Чеські війська розійшлися. Одні ввійшли до Словаччини, другі до Польщі, треті в Румунію.

О. д-р Волошин вікниці заявив, що дістав дозвіл на побут у Загребі та що ще не рішився, що йому далі робити.

Найпевніша льоката малих капіталів.

Купуйте уділи наших торговельно-промислових підприємств:

по зл.	500 ⁰⁰
" "	1.000 ⁰⁰
" "	2.000 ⁰⁰
" "	5.000 ⁰⁰

Інформації „Пром-банк“, фінансова порада, Львів Гродзіцьких 1.

З польської преси.

„Звичайна комунікаційна справа“.

П. Францішек Червиський помістив у „Політиці“ (ч. 6 з 25-го березня ц. р.) велику статтю п. н. „Білянє зисків і втрат польської закордонної політики“, статтю повну оптимізму, який випливає зі становища автора, що ціла низка чинників причинилася до того, що політичне положення Польщі покращало, а це безумовний наслідок дотеперішньої політики польського міністерства закордонних справ. У статті читаємо між іншим:

„Ще один чинник, що спричинив покращання положення. Український чинник. До недавня польська опінія уважала німецько-український союз за непохитну певність. Ми відносилися до тих тверджень завжди з великими застереженнями, імовірно тому, що ми знали трохи українську політичну думку. Сьогодні це ясна річ, що політика Німеччини на Підкарпатській Русі і її кінець мусів викликати поважне заломання надії на співпрацю з Німеччиною у тих українських чинників, що були досі найбільш фільомі-німецькі. Треба мати надію, що поворот до польської орієнтації — єдиної правильної з українського погляду — останні події приспішать. На цих сторінках ми часто

висловлювали думку, що польські й українські інтереси на терені Підкарпатської Русі з комунікаційних оглядів розбіжні. Сьогодні той терен, на якому були ті розбіжні інтереси, усувається в тінь. Замітимо у скобках, що хоробра оборона українських січовиків урятувала в деякій мірі честь мешканців б. Чехословаччини. Хоч це були наші противники — мусимо зняти капелюх.

„Роль польської преси в освітленні карпаторуської проблеми була на нашу думку замітно шкідлива. Коли своєю протинімецькою акцією опозиційна преса причинилася до підтримки боевого духа в народі і не можна її односторонньо осуджувати, то надмірна вага, призначена до закарпатської справи безсумніву утруднила реалізацію наших постулатів у справі Словаччини. Бо чужинцеві могло здаватися, що Польща до тієї міри боїться о. Волошина, що щоби позбутися того кошмару готова посвятити дуже багато. А тимчасом тут йшло про досить просту справу комунікації.“

Нотуємо цей голос залишаючи його без якихнебудь наших коментарів.

„Нова програма“ групи „Політики“.

В добі, коли польська преса розписується про необхідність національної консолідації, про потребу якогось політичного об'єднання, група, що гуртується при двотижневнику „Політика“, виступила з декларацією (ч. 6 з 25-го березня ц. р.), в якій обстоює необхідність „політичної мобілізації“.

„Мобілізація мусить мати два нерозлучні аспекти: персональний, тобто треба перейти до денного порядку над усіми спорами, колотнечами, криками і т. д. Бартель, чи Славек, Венда чи Квятковський, Миколайчик і Понятовський (беремо прикладово) тож усе великі патріоти. Можна і треба ставитися до них однаково, щоб тільки вони всі захотіли признати одиницність провідництва і рівноправність товаришів.

„Другий аспект програмовий, без якого персональна мобілізація була би новим сутінком фраз та забріханості. Програмову мобілізацію получимо з новою великою соціальною і політичною програмою, якої від 1926-го року ми ані разу не чули: соціальна програма що мусить зрівнати з тупцюванням на місці, з гаслом „нема виходу“, злікувати не-

гаймо і до решти безробіття і дати змогу повного розвитку усім віткам продукції. Політична програма, яка припинить усі зловорожо безрозумні протижидівські чи протиукраїнські витівки. Це добре для дітей гукат, по вулицях про боротьбу одночасно з Гітлером, з жидами, українцями, більшовиками і часом із власним урядом. Ясна річ, що треба завести засаду економічній силі і якщо воюватимемо за честь і свободу народу, то що боротьбу розіграємо так, щоб усіх дотеперішніх ворогів мати коло себе.“

Це — каже група „Політики“ — очевидні, ясні речі, що не дають поля до дискусії. І тому „Політика“ просить усю польську пресу, щоб не дискутувала над тією декларацією, але передрукувала її. Від нас два запити: 1. Що справді нового в тій новій програмі? 2. Хто цю програму буде реалізувати?

ПОРУЧАЮ ПАНЯМ ОНДУЛЯЦІЮ

трияку, водну та залізкову, фарбування нозосей на ні

котирі. — Знизий спеціаліст жіночких ззз сох

— 15 „РОМАН“ РУТОВСЬКОГО 7. (в брані) ч. 28

Чотири великі вигри в однім дні

Зол. 50.000

на ч. 151314

Зол. 15.000

на ч. 151320

Зол. 5.000

на ч. 57377

Зол. 5.000

на ч. 122485

вони в другім дні тягнення другої класи на льоси завулдені в незмінно шаслий колектурі

НА ДІЯ
ЛЬВІВ-ВАРШАВА
НАДІЯ НІКОЛИ НЕ ЗАВОДИТЬ!

Три можливості...

Питання: схід чи захід? — залишилося далі актуальне. Сьогодні, після того, як Німеччина захопила Чехію, заопікувалася Словаччиною, загорила т. зв. "Мемельлянд", а включила до свого складу Литву і Латвію, питання таке саме невирішене, як було тоді, коли Судети перейшли під владу Райху. Куди піде Гітлер? На схід чи на захід? Це питання розглядає варшавське "АБЦ" у статистичній п. н. "Схід чи захід у німецькій політиці".

"Увесь світ обсервує з напруженою розбитістю політики Третього Райху. Останні дні довели до політичного скріплення Німеччини на сході Європи. Завоювання Чехії, підчинення своїм впливам Словаччини, захоплення Клайпеди, торговельний договір з Румунією — оце поодинокі етапи. В цих умовах важко дивуватися, що не тільки в колах, які ближче цікавляться політикою, але серед ширшої публіки найбільше зацікавлення викликає питання, який є глибокий зміст останніх політичних ходів Німеччини. У політичних колах є двоякого роду погляди. Одні твердять, що останні ходи Німеччини, то етапи відвічного німецького "Дранг нах Остен", що по теперішніх ходах прийдуть далі, а в остаточному етапі тієї політики стоїть візія розбору Росії передовсім через відділення від неї України. Інші твердять, що німецькі ходи на схо-

ді мають тільки забезпечний характер, що це безпосередня підготовка війни на заході, що це попросту безпека східного запліля.

"Перша, східна політика Німеччини мусіла би в короткому часі довести до зломання осі, бо забезпечувала би односторонній користі Німеччині зі шкодою Італії. І чим більше східна лінія скручувалась би на південь, тим більше це порушувало би безпосередньо італійські інтереси. Одночасно східна політика мусіла би довести до аудару Німеччини з Росією.

"Західна політика могла би довести до втримання осі принаймні у найближчому майбутньому. Вона давала би відповідні рекомендації південному союзникові і таким чином скріплювала би вісь. Але Італія, як це виявляє остання промова італійського короля, хоче зберегти мир і невідомо, чи рішилася б сьогодні на війну."

"АБЦ" твердить, що найближчі дні або навіть години виразно покажуть, в якому напрямі піде німецька політика, та передбачує ще третю можливість: останні успіхи так запаморочили Німеччину, що дотеперішню тверду політику, яку вона веде досі з таким успіхом, вона заступить політикою політичного містицизму, яка пожене Німеччину на здобування тріумфів не оглядаючися на політичні наслідки.

ПЛАЦІ КОСТЮМИ Повшехня Склад Одзежи

оригінальні моделі з наймодніших
бельських матеріалів

Львів,
Пасаж Миколая
597, 3-23

Де мають подітися сотні українських родин?!

МАСОВО ВИСЕЛЮЮТЬ УКРАЇНЦІВ ІЗ ЗАКАРПАТТЯ.

На підставі розпорядку мадярської влади право громадянства мають тільки ті карпатські українці, які були тамешніми громадянами у 1918 році, перед переходом Карпатської України до ЧСР. Усі ті, які приїхали чехо-словацьке громадянство після р. 1918 — сьогодні позбавлені права побуту в Карпатській Україні. Їх масово виселяють — невідомо тільки, куди їх виселити.

У самому Хусті залишилося більше ста українських родин, які — як негромадяни мадярської держави — автоматично втратили право до праці. Їм грозить голодова смерть, крім того їм грозить у найближчих днях примусове виселення. Таких родин у цілому краю буде понад 500 або і більше. Це робітники й ремісники, колишні воїни УГА, урядовці, які перебувають у Карпатській Україні вже 20 літ, учителі, лікарі, судді, адвокати. Частина їх дістала бугарське громадянство у громадах, які належать сьогодні до Німеччини (Протекторату), через те вони нині німецькі громадяни. Німеччина вивозить їх, але чи дасть їм працю — невідомо. Зате ті всі, які дістали чеське громадянство на підставі багатолітньої приналежності до карпато-українських громад — усі вони втратили те громадянство і не прийняли до громадянства мадярського. Декому виплатили однієї місячної плати — дехто і того не дістав і кожного дня чекає, що його можуть відставити

до якоїсь границі, з тим, що та друга держава також тих людей не хоче прийняти, дарма, що вони в ніякій політичній акції проти нікого з сусідів Карпатської України не були ніколи заангажовані. Багато з отих нещасних жертв останніх подій — це галицькі уроженці. Вони мають кривих і своїх у Галичині, але лякаються, що не дістануть права на вїзд до Польщі.

Дістаємо в цій справі розпучливі листи вже з зайнятого мадярами Хусту, Сваляви і Перечина. Мадяри переводять "чистку" краю з усіх "непевних" елементів з великим успіхом, не виходючи у вартість окремих одиниць та їх особисті і родинні обставини. Вони безоглядні та ледви чи й москвофіли згід з вказівками і Бродія зможуть залишитися, якщо прийшли туди після 1918 року.

Звертаємо ним увагу наших відповідальних політичних чинників, щоб зайнялися долею тих наших карпато-українських земляків, які мали б охоту переїхати на терен Польщі — бодай часом, поки сяк-так упорядкують свої відносини. У цій справі треба би мерщій порозумітися із польськими офіційними чинниками, даючи одночасно всі потрібні гарантії, що рід іде тут виключно про харитативну діяльність, про пошук у людському нещасті, про те, що будь-яке примусити та не збільшувати ними числа бездомних світових скитальців.

Як мадяри доходили до польської границі...

В тижничку "Вскуп" появилися два репортажі з тих днів, коли польське військо і польські цивільні делегації чекали на південному кордоні на прихід мадярського війська, що займало Карпатську Україну. Перший репортаж пера Ст. Захарієвича, другий Олександра Медницького.

"Польсько-чехословацька границя — пише п. Захарієвич — була символом постійних неспокоїв, тертя і несподіванок. Польща мусіла щораз щільніше берегти своєї границі, бо зараз за нею, особливо в останні місяці, оперували різні банди, що тривожили нашу людність. Також віддали Волошинівці і січовики, особливо в останньому періоді перед розбором Чехословаччини, могли загрозити нашим громадянам."

Позитив автор об'єктивно передає свої враження з тих днів вичікування першої мадярської стелі у Лавочному.

Зате другий автор, п. О. Медницький, залюбки підкреслює свої розмови з "карпаторусами", що відпенуються від Карпатської України, від українства або говорять про "напади" січовиків. Та все ж навіть пан Медницький не міг поминути мовчанкою постави січовиків, що боронили Карпатську Україну перед мадярами. "Мадярське військо — пише він — внаслідок важких теренних та атмосферичних умов, серед сутинчків зі січовими стрільцями, поволі посувається до границі. Особливо в області місечка Сваляви, у віддалі 74 км. від нашої границі, натрапляє на помітний опір, який невеличким

У Святочному Великодньому числі „ДІЛА“.

буде окрема сторінка зі СВЯТОЧНИМИ ПОБАЖАННЯМИ. Побажання до 15 слів коштує 20. 2.—, кожне дальше слово понад 15 слів по 20 центів. Замовлення приймає Адміністрація до 5 квітня ц. р.

по кількох годинах запятого бою. Навіть артилерія була чинна по мадярському бою."

Це дає нам уяву, як мадярам доводилося добувати Карпатську Україну, коли про це так пише автор, якому не можна закинути не то що прихильності до січовиків, але навіть об'єктивності у підході до них та до Карпатської України.

В репортажі п. Медницького є згадка про те, що першим евакуаційним чеським поїздом з Карпатської України через Лавочне між іншими переїхала пані Б. Ваха, дружина високого достойника чеської жандармерії, полковника Вахи, що єдиний з чехів залишився вірний прем'єрові Волошинівці, з яким виїхав на еміграцію. Пані Ваха поранилася була у нещасливому самоходному випадку і переїхала через Польщу до Чехії.

Січовики у Братиславі.

"Гренцботе" з 23. ц. м. повідомляє, що до Братислави приїхав транспорт 420 утікачів із Карпатської України, в тому 370 чоловік, а найбільше січовиків, 45 жінок і 5 дітей. Утікачами заопікувався начальник соціального уряду Німецької Парті інж. Мільбергер. У пізніх вечірніх годинах відділ січовиків, зложений із 90 людей, відїхав у дальшу дорогу до Вієни. У найближчих днях — подає "Гренцботе" — та кож інші скитальці відїдуть до Німеччини.

Ця група утікачів приїхала під командою сотника штабу Карпатської Січі Леоніда Кашенка, який віз із своєю групою бої в околиці Великого Березного. У тих боях згинуло кількох січовиків, 5 було важко ранених. Числа легко ранених годі було устояти.

КОМАНДАНТКА ЖІНОЧОЇ СІЧІ У БРАТИСЛАВІ.

Разом з утікачами зїдз Великого Березного прибула теж до Братислави командантка жіночих відділів Січі у Сваляві, учителька торговельної школи Євгенія Кузьміна.

Вона носить, як і всі інші січовики, сірий січовий однострій. "Гренцботе" містить теж світлану січовиків при збірці у Братиславі.

ЖАХЛИВІ ХВИЛИНИ У СВАЛЯВІ.

Один із січовиків оповів співробітнику "Гренцботе" трагічні хвилини, що їх переживала Організація Народної Оборони у Сваляві. На залізничному сваліському дворі стояв цілий вантажний чеський поїзд, заповнений зброєю та муніцією. Чехи, зрозумівши, що прогнали гру, рішили все винести. Кількох командантів Народної Оборони звернулося до чеського командування із проханням залишити січовикам частину зброї. Чеські старшини були то погодилися передати два вагони зброї та муніції. Колиж січовики, не прочуваючи підступу, підступили до поїзду, чехи відкрили з усіх боків скорострільний вогонь по січовиках. Замість здобути зброю, багато січовиків загинуло там смертю.

ГЕН. ПРХАЛЕ НЕ ДОПУСКАВ НИКОГО ДО СЕБЕ.

Чехи відмовлялися видати січовикам зброю. Із ген. Прхалею не можна було говорити, бо він заборонив когонебудь до себе допускати. Ген. Сватек обмежувався тільки до об'єсних обіймів. Січовики мусіли здобувати зброю з усіх боків на власну руку. До бою було рішених 40.000 січовиків та без зброї вони були безсилі.

КІР

Львів, Уейського 8. Тел. 250-88.
СТАНІСЛАВІВ, 3-го Мая 4. Тел. 253.
П Л Я Н И
КОШТОРИСИ
Б У Д О В И

Самоуправні вибори.

ВИСЛИДИ ВИБОРІВ ДО ГРОМАДСЬКИХ РАД У СТАНИСЛАВІВСЬКОМУ ВОЄВІДСТВІ.
„Всхуд“ з 26. п. м. повідомляє: На терені станиславівського воєводства відбулися вибори до 923-ох громадських рад. У 625-ох громадах дійшло до компромісу, там оголошено про одній виборчій листі і тому голосування не відбулося. До голосування дійшло тільки в 298-ох громадах. Підчас виборів поляки збільшили свій стан посідання на близько 10% мандатів. І так поляки здобули в повітах: долинським — 291 мандатів (у 1934. р. — 187), у городенським — 304 (228), каміньскім — 599 (348), коломийським — 691 (409), косівським — 212 (94), надвірнянським — 515 (299), рогатинським — 776 (616), станиславським — 757 (437), стрийським — 443 (300), снітинським — 141 (103), товмачським — 777 (534), жидачівським 435 (317).

У цих виборах, зокрема в повіті коломийським і надвірнянським, представники загородової шляхти здобули коло 230 мандатів. В інших повітах члени загородової шляхти здобули теж значну кількість мандатів.

ПРОТЕСТИ З ТЕРНОПІЛЬЩИНИ.

Пишуть нам з Тернополя:
З тернопільського повіту внесло виборчі протести коло 30 громад. Це знак, що наші дела не дуже вдоволені з виборів.

ВИБОРИ ДО МІСЬКИХ РАД.

ПАТ повідомляє:
В неділю 27. п. м. відбулися вибори до міської ради в Бережанах при участі 70% виборців. Поляки здобули 18 мандатів (ОЗН — 11, бозпартійні — 7), жида — 6 мандатів. Українці не здобули ніодного мандату. Поляки здобули два мандати більше в порівнянні з 1934. р. коштом українців і жидаів.

Підчас виборів до міської ради в Бучачі українці здобули один мандат, поляки 14 мандатів, жида 9 мандатів. Участь виборців складала 75%.

У виборах до міської ради у Скалі над Збручем, що відбулися в неділю 26. п. м., українці здобули 4 мандати, поляки 8 мандатів, жида 4 мандати.

Гальо! Дрогобич і околиці! РЕСТОРАН під „короною“

Львів, Ягайлонська 11.

— найкраща вибагливість, найліпша кухня, найкращі ціни.

Транспорти німецьких військ до Лібії?

„Дейлі Телеграф“ повідомляє, що від кількох днів просить Бреннеру замкнений для цивільної комунікації. Згідно з вістками женевського кореспондента згаданого часопису через Бреннер переїзджають великі транспорти німецьких військ до Італії, а звідти до Лібії. Німеччина підготовляється ось-так — пише „Дейлі Телеграф“ — до колоніальної війни. Одначасно кореспондент повідомляє з Женев, що Німеччина сконцентрувала на швейцарському кордоні 200.000 війська. Німецькі кола посилюють рухи німецьких військ зправами прикордонних гарнізонів.

РОВЕРИ М. КАННЕР

Львів Казимира Вел. 12.

ЧЕСЬКИЙ ПОСОЛ В АРГЕНТИНІ ПЕРЕДАВ СВОЇ АГЕНДИ.

БУЕНОС АЙРЕС. ПАТ. Згідно з вказівками свого уряду чехословацький посол передав чехословацьке посольство в Буенос-Айрес німецькій амбасаді і повідомив про це міністерство закордонних справ Аргентини. Одначасно німецька амбасада повідомила аргентинський уряд, що обіймає дипломатичні репрезентацию протекторатів Чехії і Моравії в Аргентині і що бюро чехословацького представництва в Аргентині.

АРЕШТУВАННЯ ГЕН. ГАЙДИ, ПРОВІДНИКА ЧЕСЬКИХ ФАШИСТІВ.

„Дейлі Телеграф“ повідомляє: Влада арештувала ген. Гайду та його прихильників за участь у крадіжках, що їх вони допустилися в приватних помешканнях.

ЄДИНЕ В ПОЛЬЩІ ДЖЕРЕЛО ГІРКИХ ВОД

МОРШИН — ЖИВЕЦЬ

НОВОЧАСНЕ ЛІКУВАЛЬНЕ ВЛАШТУВАННЯ. ЛЮКСУСОВО ВИВІНУВАНІЙ ЖИВЕЦЬКИЙ ДІМ.

І н ф о р м а ц і я: Управа Живца, „Орбіс“, „Wagons Lits Cook“ і Бюра „ПАР“. Ч. 7/72

Площа Сокола-Батька вивласнена!

Дістаємо до поміщення в „Ділі“ відпис такого документа:

Wojewoda Lwowski.

L. OA. 36/82/2 ex 1939.

We Lwowie, dnia 24. marca 1939.

Zajęcie na stałe gruntów, użytkowanych przez Tow. Gimn. „Sokół-Bat'ko“ we Lwowie.

Do

Towarz. Gimn. Sportowego „Sokół-Bat'ko“ we Lwowie, ul. Ruska 20.

Na podstawie art. 2 ust. 1 i art. 55 oraz po myśli art. 22 § 1 rozporządzenia Prezydenta R. P. z 24. IX. 1934 o postępowaniu wywłaszczeniowym (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 776), jakoteż na podstawie wyniku przeprowadzonej rozprawy wywłaszczeniowej — orzeka Urząd Wojewódzki na wniosek Dowództwa Okręgu Korpusu Nr. VI. we Lwowie o zajęciu na stałe, na cele, związane z obroną Państwa na rzecz Skarbu Państwa (Zarząd wojskowy), wraz z przynależnościami następujących parcel gr. w gminie we Lwowie przy ul. Stryjskiej l. 45, objętych whl. 737 l., stanowiących własność zarejestrowanego stowarzyszenia „Krajowy Sojuz Kredytowy“ we Lwowie, a użytkowanych przez Towarz. Gimn. Sportowe „Sokół-Bat'ko“ we Lwowie: lkat. 1775/1 o powierzchni 45 a 32 m²; lkat. 1777/1 o pow. 27 a 15 m²; lkat. 1780/3 o pow. 9 a 38 m²; lkat. 1784/2 o pow. 1 a 80 m²; lkat. 1786/1 o pow. 87 a 63 m²; lkat. 2025/1 o pow. 71 a 30 m²; lkat. 2026 o pow. 98 a 01 m²; lkat. 2027 o pow. 48 a 34 m²; lkat. 2032 o pow. 1 ha 27 a 86 m²; lkat. 2345/3 o pow. 4 a 42 m²; lkat. 2346/2 o pow. 1 ha 12 a 17 m²; lkat. 7247/2 o pow. 9 a 47 m²; lkat. 1240 (parc. bud.) o pow. 8 a 74 m².

Równocześnie zezwala Urząd Wojewódzki, na podstawie art. 56 (4) postępow. wywłaszczeniowego, Dowództwu Korpusu Nr. VI. we Lwowie na niezwłoczne objęcie powyższych gruntów wraz z przynależnościami.

Odszkodowanie za zajęte nieruchomości ustalone będzie w terminie późniejszym, najpóźniej w ciągu 3 miesięcy od chwili objęcia nieruchomości.

Odnosnie do sprzeciwów wniesionych w toku postępowania przez Dyрекcję „Krajowy Sojuz Kredytowy“ i Towarz. „Sokół-Bat'ko“ zauważa się co następuje:

Stwierdzono, że operat wywłaszczeniowy wyłożony był do wglądu wraz z załącznikami w Wydziale V. tut. Zarządu Miej. w terminie dni 7 i że w ciągu powyższego terminu nie czyniono żadnych przeszkód w przejrzeniu operatu wywłaszczeniowego, zresztą zarzut ten jest bezprzedmiotowy, albowiem również w toku rozprawy wywłaszczeniowej udzielono stronom do wglądu operat wywłaszczeniowy.

Wywłaszczenie następuje w danym wypadku w interesie obrony Państwa, a odnosny w tym względzie wniosek Dowództwa Okręgu Korpusu jest miarodajny, wniosek ten jest również, w myśl art. 56 (2) postępow. wywłaszczeniowego, wiążący odnosnie do potrzeby, przedmiotu i rozmiaru wywłaszczenia.

Od niniejszej decyzji służy w myśl art. 23 § 2 w związku z art. 56 (1) postępow. wywłaszczeniowego, które podać należy przez tut. Urząd Wojewódzki w ciągu dni 7, licząc od dnia następującego po dniu doręczenia, jednakże ewent. odwołanie nie będzie miało ze względu na interes publiczny mocy wstrzymującej, a to po myśli art. 87 (4) rozporz. Prez. R. P. z 22. III. 1928 r. o postępowaniu administr. (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 341).

Wojewoda:

підпис.

Це пильно дістала Дирекція Центробанку як табулярний власник і Т-во „Сокіл-Бат'ко“ як ужитковець в годині 11-й дня 27. п. м.

Годину передтим військова влада перебрала цілу площу С.-Б. в посідання, наказуючи забрати з неї живий і мертвий інвентар до 48 годин.

Інтервенції в справі відомих подій.

Меморіал У. П. Р. до міністра внутрішніх справ. — Інтервенція посла Целевича.

Варшава, 27. березня.

Посол Дмитро Великанович відвідав Бержанщину, де зібрав багато матеріалів про останні, загально відомі події і зложив з них відповідний меморіал у міністерстві внутрішніх справ. Меморіал домагається реактивувати всі припинені владою українські установи і потягнути до відповідальности всі ті чинники, що зневажали український нарід і нанесли матеріальну шкоду українському громадянству.

Дня 23. лютого ц. р. відпнула, як відомо, на руки прем'єра Складковського інтерпеляція того самого посла „з справі подій, які мали місце в Залізних, пов. Зборів та отвертого листа 63 громадян до пана прем'єра“. В цьому листі українські селяни, проликуючись на підписану прем'єром відповідь на попередню інтерпеляцію, заявили — як преса подавала, — що відпо-

відь прем'єра не покривається з фактичним станом і домагалися нового слідства.

У зв'язку з тою новою інтерпеляцією, яка висликала в політичних колах сильне враження, 16. і 17. березня ц. р. з'явилася в Залізних військова жандармерія, що переслухує всіх підписаних під листом до п. прем'єра громадян.

Переслухують у першу чергу селян. Питають, хто дав ініціативу написати того листа до прем'єра, хто його укладав, хто писав та хто ходив за підписами.

В минулу суботу — як „Діло“ подавало за ПАТ-ом — прем'єр ген. Складковський прийняв на підгодинах авіації посла Володимира Целевича, що інтерпелював у справі відомих подій у краю, зокрема останніх зверштувань серед українців. Прем'єр обіцяв розглянути ті справи КТВ.

Чи Румунія займе східну частину Карпатської України?

Деякі пресові агенції і за ними теж деякі німецькі часописи, не кажучи вже про польські, принесли вістку, що минулої п'ятниці почалися малярсько-румунські переговори про відступлення Румунії східної закутїни Карпатської України. Таким чином залізнична сполука через Ясіню опинилася б виключно в руках Польщі та Румунії. Як подають на підставі інформацій, що наспіли до Варшави, Малярщина виникла повне зрозуміння для цієї справи. З польського боку підкреслюють, що румунські домагання знаходять у Варшаві повне зрозуміння, бо вони скрі-

ляють та поліпшують комунікаційні можливості з Румунією.

Знову „Дайтше Рундшав“ з 26. п. м. (ч. 71) пише, що Малярщина вже й перестала виявляти зрозуміння для потреб Румунії і що цю справу готова вирішити тепер, коли українські відділи Січі, які досі трималися у східній частині Карпатської України, будуть злавлені. З другого боку Малярщина висуває тепер на чергу питання малярської меншини в Семигороді. Урядових потверджень цих вісток досі нема.

Єм Гращікий уряд УНР про упадок державності Карпатської України.

Голова уряду УНР на еміграції п. В. Прокопович перелая через Українське Пресове Бюро у Женеві комунікат-ляву у справі останніх подій у Карпатській Україні. Український національний уряд УНР на вицінні з глибоким зворушенням довідався про ту ситуацію, як встановилась у Карпатській Україні після виходу мадярських військ і про збройний спротив українців та з пошаною скляне голо-

ву перед світовою пам'яттю всіх тих, які полагали на полі честі і слави. Одночасно еміграційний уряд УНР висловлює різко застерезження щодо шкідливого правно-державного стану Карпатської України.

Повного тексту заяви не друкуємо з цензурних причин. Він надрукований у ч. II. "Тризубу" з 19. ц. м. ("Наша позиція").

першорядне виконання з наймоделішних бельських матеріалів

РАГЛЯНИ УБРАННЯ Повседневний Вклад Одзежи

Львів,
Палаж Миколая
507 1-23,

Представники українського студентства у през. Волошина.

"Граватка Стража" (ч. 71) з 25. ц. м. приносить вістку, що президент о. д-р А. Волошин перебуває в Загребі, у греко-католицькій духовній семінарії і там прийняв 24. ц. м. представників українських студентських та освітніх організацій з Загребу на авіації. До президента Волошина зголосилися представники "Українського Студентського Товариства", Т-ва "Просвіта" та

українського студентського Т-ва "Проблем". Між студентами більшість богословів, які студіюють у Загребі, але заступлені теж і інші факультети. Від студентів зложив привіт през. о. Волошині студент медицини Євген Мацак та від Т-ва "Проблем" студ. Антін Іванюк. Одночасно відвідали през. Волошина представники установ бачванських українців.

Останні години самостійності Карпатської України.

БРАТИСЛАВА, 24. березня. Сюди приїхали деякі емігранти із Карпатської України. Вони оповідають про останні дні свободи Карпатської України. Безпосередньо перед мадярською окупацією центральна праска влада іменувала ген. Прхалю міністром внутрішніх справ. Прем'єр о. Волошин не міг того іменувати, призначити, бо воно протиявилось автономії країни, яка вибрала свою владу зпоміж членів союзу. Тоді дійшло до напруження між Прагою й о. Волошином. О. Волошин не хотів призначити Прхалу міністром. Чеські війська у Карпатській Україні не мали ні одного ліката і зрештою були слабо озброєні. Вони вже 24. III. заявили устали ген. Прхалі, що входять у склад німецької армії і тому не будуть боронити Карпатської України. Рівночасно Прхала почав переговорювати з мадярами, які вже стали зближуватися до краю, щоб вони дозволили чехам на свободну евакуацію. День перед тим, себто 13. III. вранці, дійшло в самому

Хусті до завязаного бою між правильним чеським військом і півніською організацією "Січ" яку чехи хотіли розабити. Чеські війська стріляли по вулицях міста дві години зі скорострілів, гармат та панцирних авт. Убили тоді 14 січовиків, але згинуло і кількох чехів. Влада Карпатської України інтерв'ювала у ген. Прхалі, щоб чехи припинили божезільний наступ на "Січ". Дійшло до такого порозуміння, що "Січ" віддасть зброю не чеському війську, лише українській владі. Генерал Прхала навіз це в умові з мадярами. Сталося ще і таке, що чеські війська на границі Словаччини в Перечині стріляли на січовиків. Самособою, що наслідком такої поведінки дійшло до великого огорчення на ген. Прхалу, який вінні залишився без одного воїна, бо його "військо" розбіглося на всі боки. Ще перед своїм відходом ген. Прхала дав зброю мадярам у Хусті.

("Граватка Стража").

Нагле перервання переговорів

ЩО КАЖЕ БУРГОС?

БУРГОС, ПАТ. Переговори між урядом ген. Франка і мадриською радою народної оборони, що почалися в дібності 11. березня і тягнулися до 25. ц. м., зірвано з огляду на неможливі умовини червоних. В останній хвилині національний уряд домагався від мадриських провідників негайного передання червоного летунства на доказ доброї волі. Тому, що переговори дали провалено, ген. Франко перервав переговори і повідомив про початок офензиви.

ЩО КАЖЕ МАДРИД?

МАДРИД, ПАТ. Алас повідомляє: Рада народної оборони в Мадриді навязала переговори з урядом у Бургосі на таких основах: Національний уряд признає територіальну непопушність Іспанії. Цивільні і військові особи, які брали участь в боротьбі, не будуть підлягати репресіям. Всі проступки розглянуть трибунали. До 25 днів зможуть виїхати з Іспанії особи, які схочуть її покинути. Далі мадридський комуніст каже, що уряд у Бургосі, який сам висунув більшість цих умовин, нагадо перервав переговори. Уряд ген. Франка зажадав негайного передання летунства червоної армії і то між год. 5. і 15-ю дня 25. ц. м. Народна рада повідомила, що не може виконати цієї умовини в такому короткому часі. Представники уряду в Бургосі віддали приказ негайно перервати переговори. Тому парламентарі комітету народної оборони вернулися до Мадриду.

СЕН ЖАН ДЕ ЛЮЗ, ПАТ. з Мадриду повідомляють, що член ради народної оборони і

міністр справедливости Сами Адрес уступив зі свого становища.

КАПУТУЛЯЦІЯ БЕЗ НІЯКИХ УМОВИН.

РИМ, ПАТ. Стефані повідомляє: Переговори розбилися з огляду на невгнуте домагання ген. Франка, щоб місто піддалося "без ніяких умовин". Тепер заговорять гармати, що можуть закінчити в логічний спосіб боротьбу. Майбутність національної Іспанії вимагає, щоб ситуація була ясна і не залишала ніяких можливостей для міжнародних інтриг.

ВЕЛИКА ОФЕНЗИВА НАЦІОНАЛЬНИХ ВІЙСЬК.

СЕВІЛІЯ, ПАТ. На фронті Кордови в Андалузії національні війська почали в неділю 26. ц. м. велику офензиву проривати фронт у кількох місцях. Національна армія під проводом ген. Кейно де Ланго посувається швидко

Револьверовий атентат на англійського команданта в Палестині.

ЄРУСАЛИМ, ПАТ. Невідомі напасники намагалися виконати револьверовий атентат на британського команданта округу Тиверіади. Стріли не пошляди. Військова жандармерія

Свіжий і молодечий вигляд

надає навіть зашита цілі нулэр Д-ра Тушинського, який зіспить у собі екзотичний складник "Маттія", достосований до фізіологічних функцій шкіри.

Що писало "Діло" 50 років тому.

Четвер, 28. березня 1888

ПЕРШІ УКРАЇНСЬКІ ТЕАТРАЛЬНІ ВИСТАВИ В ГАЛИЧИНІ.

В новинці читаємо:
"Для цікавих історії руської сцени подіємо на цьому місці деякі ширини колам менше відомих то дробичі. І так. Перші руські вистави відбувалися в нашій країні вже в 1849 р. у Перемишлі, в селі під "Провидінням". Руський дух, розбуджений тою сценієюм Снігуриним у Перемишлі, біля, на відміну від той час в Галичині, випала тут найперше зок життєздатності. У Перемишлі грали "Нова і старина", "На милосердія імена ситуація" та інші. Першими аматорами, що виступали, були п. Іван Б. тошинський, М. Поліський, панні Чайківська, А. лекосич, даї Лявранціни (дочки диригента тоу латинської катедрі) та інші.

ЗУСТРІЧ ДВОХ КОРОЛЕВ.

Сан-Себастьян, 28 березня. Вночі відбулася тут зустріч королів Вікторії з королем-регентом Христіною. Потім іспанська королева віддала англійську королеву аж до Іруну на іспанській границі.

ЗМІНА НА РУМУНСЬКОМУ ПРЕСТОЛІ.

Букарешт, 28. березня. Розетті заявив у парламенті, що представить незадовго документ, на якому ставі якого кн. Вілгелм Гогенцоллерн арматує румунського престолу у користь свого молодшого брата Фердинанда.

наперед стрічаючи незначний спротив. Кілька полків кавалерії національної армії здобуло слабо боронені позиції і пустилося в погоню за ворогом. Підчас битви цілі курені червоної армії зникли білі прапори. До неволі потрапило 10 000 полонених. Національні війська улажаються до головного міста провінції Хуа, що його перемістили червоні на важкий стратегічний пункт.

ВІДЗВАЗА ГЕН. ФРАНКА.

БУРГОС, ПАТ. Радіо Насіональ подає і негідно дичі комунікат головної кватери національних військ і відзвazu до населення червоної Іспанії: Ви програли війну. Залишайтеся ви піддатися. Національна Іспанія дає обиди пробащення, як про це говорилося у прокламаціях, що їх розкидали літаки, та у відозвах і радіо. Національна Іспанія буде великодушна для всіх тих, які не допустилися злочинів та яких обманули і втягнули до боротьби. За проступок не вважатимуть участі у разі червоної армії ні приналежності до політичної партії. Поповнені проступки підчас панування червоних розглядатимуть трибунали. Будь божезільям і злочинном продовжувати далі боротьбу і пролив крові в обороні особистого положення кількох провідників. Якщо хочеш оминити дальших нещастій і терпів та скоротити невпинних воєнних перед смертю, залиште білі прапори і знайте, що будемо велику Бопанню для всіх іспанців.

Хто не купує річно бодай 10 книжок для власної потреби — той не заслуговує на назву інтелегента.

Зі судової сали.

ЗА НАМАГАННЯ ПЕРЕХІД КОРДОНУ.

Перед городським судом у Кутах відбувся 25. березня ц. р. розправа проти Михайла Парсюка, студ. Тор. Академії у Кракові, Івана Марусика і Василя Симчиця-Березовського, які обкорічного торговельного курсу, за намісний перехід границі.

Суд засудив підсудних на кару 4-місячного арешту з зачисленням тимчасового арешту за дні 22. 2. ц. р. Підсудних обвинувачував прок. Васерман, борожник ада. м-р Осип Павловський та адвокатський апікант м-р Петро Владимир Ракочний.

в цілому місті репалі й арештувала 20 арабів забороняючи покидати помешкання. Після цієї судової акції в округах Гаффа і Самарія арештували 59 арабів.

Свіжий і молодечий вигляд

надає навіть зашита цілі нулэр Д-ра Тушинського, який зіспить у собі екзотичний складник "Маттія", достосований до фізіологічних функцій шкіри. — Уже пісан одного разу бувте Паша закопані ріжницею вигляду своєї особи.

Мадярсько-словацькі переговори

У СПРАВІ КОРДОНУ МДЖ КАРПАТСЬКОЮ УКРАЇНОЮ ТА СЛОВАЧЧИНОЮ.

БУДАПЕШТ, ПАТ. У вівторок перед полуднем приїхала до Будапешту словацька делегація під проводом віцеміністра закорд. справ Журсковича. У проводі мадярської делегації є віцеміністр закорд. справ Вориле. Як інформують з півнофіційних джерел, ще у вівторок мало відбутись формальне засідання обох делегацій, у середу — мериторичні переговори. Завданням конференції є: визначити кордон між Карпатською Україною та Словаччиною.

СЛОВАЦЬКА ЗАЯВА.

БРАТИСЛАВА, ПАТ. Урядово повідомляють: Словацький уряд прийняв мадярську пропозицію мирної ліквідації конфлікту, тому вислав до Будапешту комісію, яка дістала ін-

струкцію, перевести переговори в тім напрямі, щоб не порушити границь Словаччини і не допустити до продовження збройного конфлікту. Щоб запобігти дальшому проливу крові, словацький уряд погодився на перемир'я, дарма, що мадярські війська ще не покинули словацької території.

СТАНОВИЩЕ НІМЕЧЧИНИ.

БЕРЛІН, ПАТ. В тутешніх політичних колах заявляють, що треба рахуватися зі зміною дотеперішньої границі між Карпатською Україною та Словаччиною. Німецька преса зовсім не згадує про словацько-мадярський конфлікт.

а **Mag** № 1
усуває парплі
і хоронить во-
лосся перед
випадом.

НІМЕЧЧИНА НЕ ВИСИЛАЄ ВІЙСЬК ДО ЛІБІ.

РИМ, Стефані рішуче заперечує вістку, яку подав „Дейлі Телеграф“, що буцімто німецькі війська з поєнним матеріалом перейшли Бреннер, щоб відплисти до Лібії.

РУМУНСЬКИЙ МІНІСТР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ВИІДЕ ДО ТУРЕЧЧИНИ.

ЦАРГОРОД, ПАТ. Як подає тутешня преса, румунський міністр закордонних справ Гафенку виїде у травні до Анкари з урядовою візитою.

МАНЕВРИ ШВАЙЦАРСЬКИХ ВІЙСЬК ОХОРОНИ ПОГРАНИЧЧА ПРОДОВЖЕНО.

БЕРН, АВАС. Союзна рада рішила продовжити на 1—2 тижні щорічні маневри військ охорони пограниччя та територіальних військ.

ІТАЛІЙСЬКІ ВТРАТИ В ЕСПАНІ.

РИМ, ПАТ. Урядово повідомляють, що від початку війни італійці втратили в Еспанії 88 літаків — 75 мисливських, 11 бомбових та 2 розвідчі.

Італійських летунів згинуло 166 — 51 старшин, 57 підстаршин та 58 воїків. Італійські летуни зістрілили 903 червоні літаки.

РАДІЄВИЙ КОНФЛІКТ МДЖ НІМЕЧЧИНОЮ ТА БЕЛЬГІЄЮ.

БРЮССЕЛЯ. Агенція Бельга оголосила такий комунікат: „Радіовисильня в Кельні надала в неділю авдіцію в німецькій мові, в якій звернулася до бельгійців, що мешкають на пограниччі як до німців. Є це недопускальне вмішування у внутрішні справи бельгійського королівства“.

ВІЗД БРИТАЙСЬКОЇ ТОРГОВЕЛЬНОЇ ДЕЛЕГАЦІЇ ЗІ ССР.

В понеділок в год. пів до першої вночі виїхала з Москви до Фінляндії британська торговельна делегація під проводом віцемін. Гадсона, який перед виїздом дав інтерв'ю брит. журналістам.

Комунікат наркомінделу стверджує, що Гадсон у розмовах з Молотовим, Сталіним та Мікоєм розглянув торговельні взаємини між обома державами.

ШЕФ БРИТАЙСЬКОГО ІМПЕРІАЛЬНОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ ІДЕ ДО ФРАНЦІЇ.

Шеф імперіального генерального штабу ген. Горт виїздить у вівторок на запрошення марш. Гамлена до Франції, щоб звідти ліною Мажіно та деякі військові вправи. Йому товаришитимісія, зложена з кількох вищих старшин генерального штабу.

21. РОКОВИНИ РУМУНСЬКОГО ПАНУВАННЯ В БЕСАРАБІ.

БУКАРЕШТ, ПАТ. В понеділок румуни святкували 21. роковини прилучення Бесарабії до Румунії.

НЕ БУЛО НІМЕЦЬКОГО ПРОТЕСТУ В КОВНІ.

КОВНО, ПАТ. Литовська телеграфічна агенція заперечує вістку, яка появилася у закордонній пресі: немовби німецький посол у Ковні зложив протест проти скріплення литовських зброєнь.

По широкому світі.

Підчас виборів до турецького парламенту перейшли всі кандидати народної партії і 4-ох незалежних.

У виборах до конгресу в Колумбії вибрано 75 послів з ліберальної партії і 43 з консервативної партії. До сенату авішло 38 сенаторів з ліберальної партії і 19 з консервативної партії.

Чи знаєте Ви, кілька є неписьмених у Вашій громаді? Чим Ви особисто причинилися до того, щоб вони стали письменні та свідомі? В допомогу стане Вам книжечка-букар із читанкою „ДО СОНЦЯ“, що її видала „Просвіта“ за ціни 50 сот. за примірник. Придбайте собі її як-світ! — Вчіть неписьмених!

Дальші сутички на мадярсько-словацькім кордоні.

У СЛОВАЦЬКИМ НАСВІТЛЕННІ.

Як подає париська радіовисильня, зі словацьких урядових кол заявляють, що — не звачючи на обіцянки мадярського уряду — мадярські війська і партизани знов порушили кордон.

У МАДЯРСЬКИМ НАСВІТЛЕННІ.

БУДАПЕШТ, ПАТ. Урядово повідомляють: Словацькі війська порушили кордон у трьох місцях: 26. і 27. ц. м. вони в однім місці обстріляли над. границю сторожу, у двох місцях заатакували 11. 5 словаків згинуло, 7 попало в неволю.

Тому, що такі напади повторюються часто, шеф генерального штабу наказав відбивати їх найбільш енергійно.

МОБІЛІЗАЦІЯ У СЛОВАЧЧИНІ.

БРАТИСЛАВА, ПАТ. Словацьке міністерство оборони наказало мобілізацію резервістів мушети і протилетунської оборони з річників 1932—1936. Як подають офіційно, ситуація на

фронті у східній Словаччині незмінена; на деяких відтинках дійшло до дрібних сутичок.

ЯКІ БУЛИ СПРАВЖНІ СЛОВАЦЬКІ ВТРАТИ?

БРАТИСЛАВА. Словацька пресова агенція заперечує мадярський комунікат, буцімто мадяри знищили у Списській Новій Весі більшу кількість словацьких літаків, та взагалі буцімто в повітряних боях над Пазлівцями, словацьке летунство потерпіло великі втрати. Словацькі втрати не були більші, ніж мадярські.

ЖЕРТВИ СЛОВАЦЬКО-МАДЯРСЬКОЇ ВІЙНИ.

БУДАПЕШТ, ПАТ. Як подають урядово, підчас словацької летунської акції та словацьких атак на долину ріки Уг по мадярським боці згинуло 26 військових і цивільних осіб, ранено 55. Матеріальні втрати ще не обчислені; поки що відомо лише, що згоріло 14 домів.

Мадяри взяли в полон 571 воїків — 360 словаків та 211 чехів.

Димісія литовського уряду.

ГЕНЕРАЛ ЧЕРНЮС — НОВИМ ПРЕМ'ЄРОМ.

КОВНО, ПАТ. Уряд о. Міронаса подався до відставки; президент прийняв димісію та поручив шеф генерального штабу ген. І. Черньюсові утворити новий кабінет. Який буде склад нового уряду — ще не відомо.

МІСІЯ ЛОЗОРАЙТІСА.

КОВНО, ПАТ. Рада міністрів рішила поручити тимчасово б. міністрові Лозорайтисові, який до тепер ще не обняв становища посла в Римі, справи звязані з литовсько-німецьким договором про відступлення Клайпеди.

Збірка на фонд зброєнь у Литві.

РАДІЄВА ПРОМОВА НАЧАЛЬНОГО ВОЖДА ЛИТОВСЬКОЇ АРМІЇ.

КОВНО, ПАТ. В понеділок вечором нач. литовської армії ген. Раштікис виголосив перед мікрофоном промову, в якій стведив, що Литва мусить приготуватися до того, щоб боротися перед інженерцією посторонної армії у внутрішній литовській справі. Знеохоти і десперсії — це найбільші вороги, з ними треба боротися. Литовці не вміють слухати чужо-

го політичного розуму, вони мусять — коли це буде необхідне — збройно боронитися, мусять бути здібні до жертв.

Уряд починає збірку на фонд зброєнь — не є це демонстрація проти ніякої держави, лиш доказ, що Литва не піддається без боротьби.

„Не кидаю цих слів на вітер“ — закінчив свою промову ген. Раштікис.

Нові військові декрети прем'єра Даладіє.

ПАРИЖ, ПАТ. У вівторок перед полуднем відбулося засідання французької ради міністрів. Прем. Даладіє подякував президентові за візиту до Лондону, мін. Бонне зложив про розмови переведені в Лондоні. Опісля прем'єр предложив президентові такі декрети:

- 1) Про збільшення ефективів маринарки.
- 2) Про акцію закону з 13. грудня 1933 про мобілізацію та організацію резерв армії.
- 3) Про збільшення скількості інженірів і технічних урядовців у маринарці.
- 4) Про організацію оборони пограничних громад.
- 5) Про кредити на промислову мобілізацію.

Чергове засідання ради міністрів відбудеться в середу.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

Хто буде новим президентом?

П'ять кандидатур.

ПАРИЖ, ПАТ. 5. квітня відбудуться вибори французького президента. Офіційно висунуто 5 кандидатур:

- 1) Альфонс Годар — б. міністр скарбу й маринарки.
- 2) П'єр-Пол Рімон — міністр рільництва.
- 3) Жюль-Луї Лебрен — заступник президента сенату.
- 4) Жюль-Луї Лебрен — заступник президента сенату.
- 5) Жюль-Луї Лебрен — заступник президента сенату.

ТІ, ЩО НЕ ХОЧУТЬ КАНДИДУВАТИ.

Крім того різні кола висувгають ще інших кандидатів, але їх не хотять прийняти кандидатури, а саме:

- Жоннені — през. сенату,
- Ерію — президент парламенту,
- Шотан — віцепрем'єр,
- маршал Петен,
- Лебрен — теперішній президент.

Віденські українці вшанували пам'ять борців за незалежність К. України.

ВІДЕНЬ, УПС. Вчора в неділю відбулася в Відні заходом Українського Національного Об'єднання і студентського товариства „Січ“, і греко-католицькій церкві св. Варвари панахи-

да за поляглих в обороні Карпатської України борців. Після панахиди відбулася в українській домівці святочна академія.

Румунсько-німецький торговельний договір

МАЄ СВ'ЯЗКУ З НЕДАВНИМИ ПОЛІТИЧНИМИ ПОДІЯМИ В СЕРЕДУШІЙ ЄВРОПІ...

Румунський прем'єр дав представникові „Парі Суару“ інтерв'ю, в якому заявив, що Румунія буде боронитися, щоб її не напав. Даліше Калінеску підкреслив, що торговельний договір з Німеччиною не має зв'язку з недавніми подіями

в Середній Європі; він не має ніяких політичних клішувань, є згідний з румунським законодавством та не може перешкодити Румунії у зв'язках з іншими державами.

Нац. війська без спротиву займають Естремадуру.

КАПУТУЮЧА ЧЕРВОНОГО ЛЕТУНСТВА.

На північ від Мадрида та в Естремадури нац. війська пішли в перші дні наступу 40 км. вперед, займаючи м. іп, Повобляно та відомі копанні у Пенаролі.

Частина червоних літаків перелетіла низько

над нац. позиціями та піддалася нац. командуванню.

Колом 15 км. на південь від Толеди нац. війська також перервали червоний фронт.

Становище британського уряду до анексії

КЛАЙПЕДИ ТА ДО НІМЕЦЬКО-РУМУНСЬКОГО ТОРГОВЕЛЬНОГО ДОГОВОРУ.

ЛОНДОН, ПАТ. У відповідь на інтерв'ю відомі. Батлер згадав про виміну поглядів в німецьким урядом напередодні анексії Клайпеди. Він признав, що ця подія незгідна з німецькими запевненнями з вересня минулого року; Англія не зложива в цій справі протесту, бо вона не була гарантом клайпедської конвенції. Коли посол Флечер запитав у палаті громад,

чи німецько-румунський торговельний договір порушує незалежність Румунії, Чемберлен відповів, що все залежить від виконання того договору, який має характер широкої програми. Румунія запевнила, що той договір не має політичних клішувань, не порушує господарської незалежності та не є звернений проти нікого.

Внутрішня позичка на розбудову летунства і протилетунської оборони.

ВАРШАВА, ПАТ. Покинувшись на закон про дотації на ФОН, рада міністрів рішила у вівторок випустити внутрішню позичку на розбудову воєнного летунства і протилетунської артилерії. 29. и. м. розпорядок міністра скарбу означить умовини позички. Вона матиме 2 форми:

1. 5-процентові облігації на предявника по 100 зол; її амортизувати у 15-ох роках.
 2. 3-процентові бони по 20 золотих, що їх викуплять за 5 років по ціні 20 зол. Бони можна буде купувати за 17 золотих.
- Субсидія позички триватиме від 5. квітня до 5. травня ц. р.

Присилайте передплату!

КОНАН ДОЯЛЬ.

Мумія число 249.

Щось живо рухалося по тій дорозі. Вісока чорна постать йшла скоро в тіні живопласту, вже прибухувалася із страшною швидкістю. Він розпізнавав чорні, кісткові руки та очі, що страшнимуть його в сні, доки житиме. Зрозумів небезпеку, крикнув зі страху і почав чим шук утішати. Мав добрі ноги, але так, як того вечора, ніколи ще не біг. На п'ятдесят метрів чергав собою бачив уже червоніє світло докторського дому. Коли добігне, спасеться! Почувши за собою кроки потвори, оглянувся й побачив, що страшний потвор з логістичними очима сягає за ним рукою. Закричав із жаку і напруживши останні сили, кинувся вперед. Добігши до дверей, замикнув їх за собою на ключ і алая немощний на крісло у передпокої.

— Господи Боже, Сміте, що з вами? — крикнув Петерсен, що показався у дверях свого кабінету.

— Подайте мені трохи горілки.

Доктор зник і за хвилину вернувся зі склянкою віско.

— Ви справді потребуєте її? — сказав, водив його приятель вищу позаний напійток. — Що з вами сталося? Ви білізні білізні.

Сиді встав і повільно візнікнув.

— Яке мені почорніло! — сказав. — Ніколи я ще не переживав такого жаку. Коли дозволите, Петерсене, переночую в вас, бо мені

булоб неможливе виконати ще раз цю дорогу цієї ночі.

Доктор допитливо поглянув на нього.

— Безперечно! Тут спатимете, коли ви собі бажете. Скажу пані Бернсеній, щоб приготувала для вас кімнату. Але поясніть мені...

— Ходіть зі мною до вікна, покажу вам, що зі мною сталося.

Увійшли до передпокою, звідки було видно алейку, освітлену тепер місяцем.

— Ід Богу, Сміте, — сказав Петерсен, — шастя, що я вас знаю як людину-абстинента. Але що вас могло так налякати?

— Зараз вам скажу. Але де воно поділось? Ось, погляньте, там, там... на закруті вулиці...

— Так, бачу. Не мусите мене так шипати в руку. Великий, худощавий хлопчисе. Але це мені ще всього не пояснює... Боже мій, ви тремтите наче лист.

— Маю на те причину. Я був би достався в кімнату чорта. Але звідки до вашого кабінету, оповім вам цілу пригоду.

Увійшли до кабінету і тут при світлі лампи, скляний алей Сміте оповів своєму приятелю в тіні самім порядку, як одна за другою йшли всі ті події, що творили знаний ланцюг від того вечора, коли він знайшов Бейлігтема зомлілого.

— Ось і маєте всю ту історію — сказав кінчаючи своє оповідання — це жахливе й немислиме, але це правда!

Доктор Петерсен сів на хвилину без слова й в нервовому жаху.

— Я не чув ще в житті щось подібного — сказав злізши. — Ви оповіли мені про факти, тепер я радо хотів би почути які висновки аж з цього виводите.

Сумнівні цифри.

Час до часу в польській бруківі пред'являються ревіліційні цифри про успіхи т. зв. ревіліційної душі на Волині. Ми бачимо різні числа: 2, 10, 12 тисяч, а не так давно аж 200,000, себто яких 17—18 відс. усього українського населення Волині, а ще й інші кажучи — кошиний 6-ий українське уже, до видикувалася.

Тут уже без докладних статистичних даних, а просто голім оком можна ствердити, що в числах ревіліційованих зайшла якась помилка. Про ці помилки говорять різко. Навіть дехто з польського громадянства ставиться до них скептично. Інші отверго говорять, що ці цифри „роздуті“, а роздувають їх має ріжну мету: або підбадьорити з шові напями своє громадянство, або „заслужитися“ перед кимсь, або викликати моральну апресію серед громадянства українського.

Не входячи в питання доцільності подібного роздукування цифр до очевидно фантастичних розмірів, звернемо лише увагу на те, що вони завжди походять з якихось сиритих джерел і з'являються в бруківі пресі з місцевих органів, як „Жице Католицке“ і „Волинь“, ми згадані цифр якось не зустрічаємо. Все каже за те, що вони походять від тої особливий волинської породи газетних дописувачів, які не можуть не робити з мук самі.

Та всеж коли подібні фантастичні цифри з'являються в українській, особливо популярній пресі, то це — треба ствердити — бешкет і пригнічує слабший елемент, зменшує його непохитність та відпорність. Не хочемо сказати, що українська преса взагалі повинна інформувати про такі явища життя, змальовувати дійсність та викладати на небезпеку. Ні! Але треба ставитися до цифр бруківі пресі обережно та все порівнювати джерело! Інколи ліпше взагалі не писати деяких цифр, ніж подати сумнівні та причинитися осятак до деякої психічної апресії серед наших людей.

З багатьох фактів, які кажуть, вислід бруківі пресі перебільшує та штучно роздукує значайнісні явища, виступає наші на один. Скільки-то гомову було в бруківі пресі про православного віста українця Бугрина на Рівенщині, який змінив віру і національність, бучити потягував за собою не си й обіцяв „навернути“ цілу гміну! А що в дійсності? Відійшли від православ'я й уривки згаданний віст, дорожних і ще інші осіб. Зате національна свідомість мешканців Бугрина й околиць зросла після того змичайно.

Отже Бугрин, як і інші подібні самі, повинні бути для нас осторогою перед сумніями, іноді зовсім неправдоподібними цифрами бруківі пресі.

В. С.

НОВИНКИ

29

БЕРЕЗЕНЬ

СЕРЕДА

Ст. ст. 16. березня 1939.
Савида, Юліана, Трохим.
Лат. Кирило.
Сонце: схід — 5.08, захід — 17.51.
Місяць: схід — 11.38, захід — 2.10.

Змтра: 30. березня. Четвер.
Ст. ст. 17. березня 1939.
Савида, Юліана, Трохим.
Лат. Кирило.
Сонце: схід — 5.06, захід — 17.52.
Місяць: схід — 12.52, захід — 2.51.

— **Появе видання творів Лесі Українки** в 10 томах в передплаті 35 зол. Замовлення в рахунок по зол. 5 або за готівку зол. 30 просимо надіслати на адресу В-ва „Українська Книгоспілка“, Львів, вул. Оборони Львова ч. 14. Вже вийшов 1-й друку IV. том. 434 —?

— **Центральні і збірні антени** інстальовано згідно з обов'язковими приписами Городського Статуту — Електротехнічна фірма „Е-комп“ — Львів, Сикстуська 29, тел. 203-30. 129

— **Лиси, тхорі, пелеринки** у великому виборі по конкурентним цінам поручає єдиний український склад футер „ХРОМ“, Львів, вул. Руська 30, тел. 271-83. 673 1—19

— **Скрипковий концерт Івана Ковалева**, виконавця відомої Академії, відбудеться заходом СУПРОМ-у в неділю 2. квітня ц. р. в год. 19.30 в малій залі Лисенка. При фортеп'яні Надія Біленька-Лаврівська. В програмі: Барвінський, Веніславський, Гендель, Мендельзон, Моцарт-Крайз-і інші. 659 —3

— **З 3-м квітня ц. р.** переносимо столерську кооперативу „Архо“ до нового льокалу по вул. Красіцьких 18. (поперечна Городецької і Мідкевича). Поручаємо стилеві меблі, кімнатні комплекти, бюрові урядження, кухонні меблі і т. д. Ціни низькі, за якістю гарантуємо. Просимо прийти й переконалися. —6

— **Пригада. Загальні збори кооп.** Лікарська Семіоміч відбудеться в середу, 29. березня 1939 в год. 7. ввечері в домівці Укр. Лікарської Товариства, Львів Підвалля 7, І. Надз. Рала.

— **Книжка з Крилоса, теракотова фігурка** роботи арт. різьб. А. Павлося, як гарна пам'ятка із українських розкопів, повинна знаходитися в кожному українській хаті. Набути її можна в ціні 1 коп. в Музею НТШ і РШ, Союзному Базарі й кооперативі „Вогні“ у Львові. Ввесь дохід на такі розкопки в Крилосі. 677

— **Шевченківський концерт** уладжує 29. ц. м. в рухановій залі дівочої школи ім. Т. Шевченка по вул. Мохильського. Початок концерту в год. 18. (6 ввечері). Вступ за добровільними ітиками. Хором диригує проф. М. Колесса. У програмі сценічні картини з історії козацтва.

— **Радіоконцерт піаністки Дарії Каранович-Гординоска** гратиме у віденській радіостанції 30. ц. м. у рамках вечірнього концерту. Частина, що в ній грає наша землячка, починається з 23—24 год. „Дойтшланд-Радіо“. Вечірній концерт у Відні починається з год. 22.30. У програмі нашої піаністки: Глазго „Варіації фіс-моль“, Нижанківського „Малі суга“ і Скрибіна „Етюд фіс-моль“.

— **Гостре стріляння в Замарстиніві.** У дні: 1, 2, 3, 12, 13, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 24, 26. 27 і 28 квітня ц. р. відбудуться на військовій стрільниці в Замарстиніві військові вправи з огнем стріляння. Загрожена полоса буде огорожена окремими стійками яких накази не слухати асі прохати.

— **Припинила діяльність Сокола у Скоморошівському гнізді** у Скоморохах пов. Митрополита Кирило. „Скорошівський гнізд“ у Скоморохах пов. Митрополита Кирило. „Скорошівський гнізд“ у Скоморохах пов. Митрополита Кирило. „Скорошівський гнізд“ у Скоморохах пов. Митрополита Кирило.

— **У доповіді до звідомлення з Ювілейного Зборів „Сільського Господаря“** що через помилку пропущено у ньому пункт від Високопреосв. Митрополита Кирило. „Скорошівський гнізд“ у Скоморохах пов. Митрополита Кирило.

— **Піаністка прийшла** ще багато інших музикантів, у тому ж таки від „Нассус-у“ в Бельгії. „Скорошівський гнізд“ у Скоморохах пов. Митрополита Кирило.

— **Ввесь дохід на такі розкопки** в Крилосі. „Скорошівський гнізд“ у Скоморохах пов. Митрополита Кирило.

— **Ввесь дохід на такі розкопки** в Крилосі. „Скорошівський гнізд“ у Скоморохах пов. Митрополита Кирило.

що він за намовою підс. Бліндера довів до безправного перенесення Маріяна Гумановича зі Станиславова до Львова, привів до залізничної охорони робітника Кондзюла і переробив три дати. Підс. Бліндер відповідає за намову до закінчених Мйончинському злочинів та неправий інтервенції в урядах. З цієї співпраці підс. д-р Бліндер — каже акт обвинувачення — осягнув за 10 місяців 7.000 зол. Підс. Мйончинський признає, що мав денно коло 50 таких інтервенцій як д-ра Бліндера і не міг знати, чи хто з них дістає за це гроші. За час свого кількатиного урядування не було ні одної справи на кількадесят тисяч, щоб не було 10—15 інтервенцій. Далі признає, що на 1.000 подань у справі посад, подавали позитивно ледви одно подання.

— **Львівська хроніка.** Поготіла мусіло дати поміч Антоніні Рибець, якій зять підчас суперечки відрізав майже цілу горішню губу. — 28-літня Юлія В. жінка урядовця ПКП напила денатурату, щоб покінчити зі життям. Причиною самогубства родинні непорозуміння. — Поліція арештувала в суботу 25. ц. м. міжнародного злодія Е. Ляховського з Бродів, який минулого тижня обікрав у готелі Жоржа аля. Б. Цігофера зі Станиславова на шкоду 180 зол., Л. Фройденштайна в готелі Нью-Йорк на шкоду 650 зол., артиста Маріяна Рентгена в готелі Варшавським на шкоду 1.470 зол. Вкінці зайшов до готелю „Брістоль“, але там йому не повело, бо портієр викинув його з готелю. Арештований був раніше готелевим портієром і знав, що готелева служба дуже занята між год. 7. і 9. рано. Тому в тому часі приходив до готелю, входив до отвертої кімнати і забирав гроші та біжутерію гостей, які на хвилину вийшли з кімнати.

— **Краєва хроніка.** У Язлівці пов. Бучач Єронім Лозинський наїхав на 5-літнього Мечислава Рувенського, який розторожив собі череп. Прокуратор наказав слідство. — У Сваричеві пов. Долина підрізав собі горло 53-літній Петро Рибчак. Причиною самогубства нервовий розстрій. — В Мишині пов. Коломия повісилася 30-літня Параска Вінтюк. Причиною самогубства була невилікувальна хвороба.

— **Землетрус в Австралії.** В багатьох містах північно-західної Австралії відчули в неділю 26. ц. м. сильний землетрус. Багато домів зарисувалося. Покищо нема вісток про розміри катастрофи.

— **Смирненські килими з Німеччини.** В чорному Лісі (Шварцвальд) у Німеччині віддавна цвіте килимарський промисл. Недавно вернулася туди одна німка з Туреччини і привезла з собою цінні зразки славних смирненських килимів, які тепер вироблятимуть у Німеччині. Жіночі організації у Чорному Лісі рахують на поважні збуті своїх виробів за кордонами Райху.

— **Великанський підземний гараж.** у глибині 10 метрів під садом на Рассель Сквер у Лондоні будують тепер великий підземний гараж, який зможе примістити до 850 самоходів одночасно. Гараж матиме електричну вентиляцію й освітлення, що зробить з нього знамените схоронище на випадок летунського нападу. Цей гараж як схоронище помістить 7.700 осіб.

— **Посадник, що проковтує риби.** У бельгійському містечку Крамон є дивний звичай, що нововибраний посадник мусить випити келих води з живими рибами. Цей звичай, що його зберігають від століть, походить з того часу, коли громадяни Крамон підчас облоги мусіли пити воду з рибного ставу. Так посадникові пригадують його обов'язок засобити місто у свіжу воду.

— **Туреччина розбудовується.** Від кількох літ у Туреччині йде гарячковий будівельний рух. Держава, міста і сільські громади конкурують між собою у діяльності будови новочасних публичних будинків та приватних домів. Цей рух найсильніший в Анкарі, Смирні і Стамбулі. Державний скарб видав у 1937-ому році на будову публичних будівель коло 10 мільонів турецьких фунтів.

— **Стратили 6 злочинців на електричному кріслі.** У стейтовій в'язниці в Колумбії (Південна Кароліна) у Злучених Державах, стратили на електричному кріслі шістьох злочинців, які в грудні 1937 р. підчас намагання втекти убили капітана Сандерса.

— **Звертають увагу і худобу.** В останніх днях Франція звернула національній Еспанії 30.000 овець та 6.000 штук худоби, що їх забрали зі собою червоні підчас своєї втечі до Франції з Каталонії.

— **Страйк перед 3.000 роками.** „Ревю де Франс“ оголосив текст відчитаного єгипетського папіруса, що його віднайшли в одній з пірамід під Люксором. Паміус походить зперед

1.200 літ перед народженням Христа. Тоді за часів панування фараона Рамзеса III. розрослося місто Теби над Нілом. По другім боці Нілаю находилася дільниця померших. Робітники, які працювали в дільниці померших, застрайкували в 20-ім році панування Рамзеса III, та окупалися за мурами піраміди Тутмосіса III. Причиною страйку були погані харчі. Страйк тривав цілий місяць і скінчився тим, що робітникам признали більші харчеві пайки.

— **Похід у газових масках.** На закінчення XVIII. конгресу комуністичної партії робітники промислових підприємств у Ленінграді зорганізували демонстраційний похід у газових масках. В поході взяло участь понад 25.000 робітників.

— **Коринтський канал засипаний.** Плавба по коринтським каналі перервана, бо підчас сильної бурі обсунувся беріг каналу, та ушкодив кілька кораблів. Одно французьке судно й одно грецьке затонуло. Як відомо, коринтський канал перетинає коринтський Істм та лугить Егейське море з Іоніським.

— **Летунська катастрофа.** Безпосередньо по старті літака Дуглас з летовища в Оклангомі вночі зі суботи на неділю літак упав з невідомих причин на землю. З членів залоги врятувався летун і двоє пасажирів. У катастрофі згинувло 8-ох пасажирів.

— **Дивна легкості.** Багато осіб рідяться швидко тоді якати засоби протирематичних боїв, коли не дуга сходить так далеко, що амусить їх позокитися до ліжка. Ті люди забувають за те, що у початках леготу легше і успішніше лікувати, ніж леготу розвинену. Ця засада торкається в першій мірі ревматизму. Тому при перших ревматичних болях викладає 1—2 таблетки Аспіріна. Таблетки Аспіріна приносять полегшу з ревматичних болях. Таблетки Аспіріна можна піпати по одну хресту Вальра (опаконувані в блиманих коробках по 6 і 20 таблеток).

— **Запір.** Лікарські поваги ввсоловлюються в признаванні про успішне лізання природної гіркої води „Фрапінська Йосифа“ також у людей у пізнішому віці.

Спорт.

30-ЛІТТЯ У. С. Т. „ПОДІЛЛЯ“ В ТЕРНОПОЛІ.

У. С. Т. Поділля в Тернополі, що рекреєнтує тут український спорт, святкує 30-ліття свого існування. Початки Поділля виводяться від Спортового Кружка учеників б. української державної гімназії в Тернополі. Спортовий рух почався тут у 1908 р. назва „Поділля“ прийнята 1909 р. В існуванні У. С. Т. Поділля можна відзначити 3 періоди: 1) від 1909—1914 рр. коли воно існувало при гімназії. 2) 1921—1929 рр. коли воно існувало більше силою традиції, без виразної правної форми, або як самостійна дружина, або як секція „Сокота“ і 3) рр. 1929—1939, як окреме статутове товариство.

Ювілейне свято „Поділля“ мало початися ще минулого року великим турніром українських спортових клубів, але тоді ПНФВ відмовило площі. Току Виді У.С.Т. „Поділля“ приготувало на 26. ц. м. ювілейну академію в залі „Міхаласового Брагінна“. Однак старості відмовили дозволу, мотивуючи відмову спершу тим, що з правного боку Поділля не може святкувати 30-літнього ювілею, бо було затверджене в 1929 р. а потім тим, що на день 26. березня не може дати дозволу з якихсь інших, незначних причин.

Тут варто зазначити, що коли в 1937 р. польське спорт товариство „Кресів“ святкувало 30-ліття свого існування, то воно не виводило початку свого існування від дня затвердження його клубом, але від р. 1907, коли воно існувало при польській гімназії в Тернополі, в додатку до чого час як тайне товариство (для альманах „Кресів“ 1937 р.).

Замість ювілейної академії відправила 25. ц. м. в „середній“ церкві о. Ритич богослуження на ієтупію Т-ва та каноніду за омерших членів. Підчас завітала сівал хор під проводом п. Мешинського. На богослуження прибули члени Виділу під проводом голви „Поділля“ іж. М. Никифорука, члени Т-ва та візаві старших громадян. Причиною слабкої фреквенції було те, що богослуження почалося в год. 7. рано. оскел.

ВІДБИВАНКА.

Україна — ТШЛ 1:2 (15:12, 12:15, 11:15).

Україна — Дроп II 0:2 (13:15, 12:15).

КОПАНИЙ МЯЧ.

Степ — Геллар 1:0 (1:0) Тернопільський — члени Т-ва.

Кітчанки окремою домовиною Степу, для якого виграє та алобує Геллар.

